

นโยบายการทำรายการระหว่างกันและหลักการเกี่ยวกับข้อตกลงทางการค้าที่มีเงื่อนไข
ทางการค้าโดยทั่วไป ในการทำธุรกรรมระหว่างบริษัท และบริษัทย่อย
กับกรรมการ ผู้บริหาร หรือบุคคลที่มีความเกี่ยวข้อง

1. ข้อกำหนดทั่วไป

1.1 วัตถุประสงค์ของนโยบาย

- 1.1.1 เพื่อให้บริษัทและบริษัทย่อยมีแนวทางในการพิจารณาการทำธุรกรรมต่างๆที่เกี่ยวข้องกับกรรมการ ผู้บริหาร ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ผู้มีอำนาจควบคุม หรือผู้ที่ได้รับการเสนอให้เป็นกรรมการหรือผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัทหรือบริษัทย่อย รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องและญาติสนิทของบุคคลดังกล่าว อย่างโปร่งใส และเป็นประโยชน์ต่อบริษัทเป็นสำคัญ
- 1.1.2 เพื่อป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ที่อาจเกิดขึ้น เนื่องจากรายการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกัน รายการระหว่างกัน และบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน นั่นคือ กรรมการ ผู้บริหาร ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ผู้มีอำนาจควบคุม หรือผู้ที่ได้รับการเสนอให้เป็นกรรมการหรือผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัทหรือบริษัทย่อย รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องและญาติสนิทของบุคคลดังกล่าว

1.2 ขอบเขตของนโยบาย

นโยบายฉบับนี้ให้ใช้บังคับกับ บริษัทและบริษัทย่อยเมื่อมีการทำธุรกรรมดังกล่าวกับบุคคลที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้น

1.3 ผู้ที่ต้องปฏิบัติตามนโยบายฉบับนี้

หน่วยงานในฝ่ายต่างๆ ของบริษัทและบริษัทย่อย ที่ประสงค์จะทำธุรกรรมดังกล่าวจะต้องเป็นผู้แจ้งให้หน่วยงานที่เป็นผู้รับผิดชอบในการดูแลทรัพย์สินของบริษัทและบริษัทย่อย

1.4 ความถี่ในการทบทวนนโยบาย ทุก 2 ปี หรือเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ

2. หลักการทั่วไป

- 2.1 กรรมการบริษัทและบริษัทย่อย และผู้บริหารต้องแจ้งให้บริษัททราบถึงความสัมพันธ์ รายการระหว่างกัน หรือรายการเกี่ยวโยงในกิจการที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ในกรณีที่กรรมการบริษัทและบริษัทย่อย หรือผู้บริหาร หรือบุคคลที่อาจมีส่วนได้เสีย หรือมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ กรรมการหรือผู้บริหารที่มีส่วนได้เสียนั้น ไม่มีอำนาจในการอนุมัติ และ/หรือตัดสินใจเกี่ยวกับรายการดังกล่าวกับบริษัทหรือบริษัทย่อยตามที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และ/หรือตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกำหนด
- 2.2 ฝ่ายจัดการสามารถอนุมัติการทำรายการระหว่างกัน หากรายการระหว่างกันเหล่านั้นมีข้อตกลงทางการค้าในลักษณะเดียวกับที่วิญญูชนจะพึงกระทำกับคู่สัญญาทั่วไปในสถานการณ์เดียวกัน ด้วยอำนาจต่อรองทางการค้าที่ปราศจากอิทธิพลในการที่ตนมีสถานะเป็นกรรมการ ผู้บริหาร หรือบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องโดยค่านึงถึงประโยชน์ของบริษัทเป็นสำคัญ และเป็นข้อตกลงทางการค้าที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการ หรือเป็นไปตามหลักการที่คณะกรรมการอนุมัติไว้แล้ว กรณีที่เป็นรายการธุรกรรมอื่นๆ นอกเหนือจากรายการธุรกรรมปกติ ให้คณะกรรมการตรวจสอบเป็นผู้พิจารณาและให้ความเห็นเกี่ยวกับความจำเป็นในการทำรายการและความเหมาะสมด้านราคาของรายการนั้น โดยพิจารณาเงื่อนไขต่างๆ ว่าเป็นไปตามลักษณะการค้าขายปกติในตลาดซึ่งสามารถเปรียบเทียบได้กับราคาที่เกิดขึ้นกับบุคคลภายนอก หรือเป็นไปตามลักษณะการค้าขายปกติในอุตสาหกรรม และเป็นไปตามราคายุติธรรม มีความสมเหตุสมผล

- 2.3 บริษัทและบริษัทย่อยจะหลีกเลี่ยงการทำรายการระหว่างกัน และรายการที่เกี่ยวข้องกับกรรมการที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์กับบริษัทและบริษัทย่อย ในกรณีที่จำเป็นต้องทำรายการนั้น ให้มีการนำเสนอรายการที่เกี่ยวข้องกันต่อคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นก่อนเสนอขออนุมัติต่อคณะกรรมการบริหารหรือคณะกรรมการบริษัท (แล้วแต่กรณี) ตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี และดูแลให้มีการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์กำหนด
- 2.4 การดำเนินการรายการความช่วยเหลือทางการเงินกับบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน เช่น เงินทุนหมุนเวียนในรูปเงินกู้ การให้กู้ยืม ค่าประกันจะเกิดขึ้นตามความจำเป็นในการดำเนินธุรกิจ ซึ่งบริษัทและบริษัทย่อยจะให้มีการจัดทำสัญญากู้ยืมเงิน และกำหนดเงื่อนไขที่ชัดเจน โดยคำนึงถึงประโยชน์ของบริษัทและบริษัทย่อยเป็นสำคัญ และมีการคิดค่าตอบแทนระหว่างกัน เช่น ค่าดอกเบี้ย หรือค่าธรรมเนียมการค้ำประกัน ตามเงื่อนไขการค้ำประกันที่เสมือนการทำรายการกับบุคคลภายนอก (Arm's Length Basis) ณ วันที่เกิดรายการ
- 2.5 บริษัทและบริษัทย่อยจะจัดทำรายงานสรุปการทำรายการระหว่างกัน เพื่อรายงานในการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบทุกไตรมาสที่เกิดรายการ และคณะกรรมการตรวจสอบจะนำเสนอรายงานต่อคณะกรรมการบริษัทและบริษัทย่อยอีกลำดับหนึ่ง นอกจากนี้ บริษัทจะเปิดเผยรายการระหว่างกันที่สำคัญไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินที่ได้รับการตรวจสอบจากผู้สอบบัญชีของบริษัทและบริษัทย่อย
- 2.6 ผู้บริหารและพนักงานต้องปฏิบัติตามข้อบังคับของบริษัท และจริยธรรมธุรกิจของบริษัทและบริษัทย่อย ซึ่งถือเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องยึดถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด เพื่อให้บริษัทและบริษัทย่อยเป็นที่เชื่อถือและไว้วางใจของผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย และจัดให้มีการเผยแพร่ข้อมูลความเข้าใจในการถือปฏิบัติของพนักงานทั่วทั้งบริษัท
- 2.7 บริษัทจะปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หรือของสำนักงานกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ หรือของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ หรือของคณะกรรมการกำกับตลาดทุน รวมตลอดถึงการปฏิบัติตามข้อกำหนดเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลการทำรายการเกี่ยวข้อง และการได้มาหรือจำหน่ายทรัพย์สินที่สำคัญของบริษัท รวมทั้งปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชี

3. นิยาม

- 3.1 “รายการที่เกี่ยวข้องกัน” หมายถึง รายการระหว่างบริษัทจดทะเบียนหรือบริษัทย่อยกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกันของบริษัทจดทะเบียนหรือรายการระหว่างบริษัทย่อยกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกันของบริษัทย่อย

ประเภทรายการที่เกี่ยวข้องกัน มีทั้งสิ้น 6 ประเภท ได้แก่

1. รายการธุรกิจปกติ
2. รายการสนับสนุนธุรกิจปกติ
3. รายการเช่าหรือให้เช่าอสังหาริมทรัพย์ไม่เกิน 3 ปี
4. รายการเกี่ยวกับสินทรัพย์หรือบริการ
5. รายการให้หรือรับความช่วยเหลือทางการเงิน
6. รายการที่เกี่ยวข้องอื่นนอกจากรายการตาม (1)-(5)

ลักษณะของรายการที่เกี่ยวข้องกัน อาจแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะดังนี้

1. เมื่อบริษัทจดทะเบียนหรือบริษัทย่อยทำรายการกับกรรมการ ผู้บริหาร ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ผู้มีอำนาจควบคุม หรือผู้ที่ได้รับการเสนอให้เป็นกรรมการหรือผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัทจดทะเบียนหรือบริษัทย่อย รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องและญาติสนิทของบุคคลดังกล่าว

2. เมื่อบริษัทหรือบริษัทย่อยทำรายการกับบริษัทอื่นที่กรรมการ ผู้บริหาร ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ผู้มีอำนาจควบคุม หรือผู้ที่ จะได้รับการเสนอให้เป็นกรรมการหรือผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัทจดทะเบียนหรือบริษัท ย่อย รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องและญาติสนิทของบุคคลดังกล่าวเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่หรือผู้มีอำนาจควบคุม
- 3.2 “การตกลงเข้าทำรายการ” หมายความว่า การเข้าไปหรือตกลงใจเข้าทำสัญญา หรือทำความตกลงใดๆ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือ ทางอ้อมเพื่อก่อให้เกิดการได้มาหรือจำหน่ายไปซึ่งสินทรัพย์ การให้เช่า หรือเช่าสินทรัพย์ การให้หรือรับบริการ การให้ หรือรับความช่วยเหลือทางการเงิน และการออกหลักทรัพย์ใหม่ รวมทั้งเพื่อก่อให้เกิดสิทธิหรือการสละสิทธิในการกระทำ ดังกล่าว
- 3.3 “บุคคลที่เกี่ยวข้องกัน” หมายความว่า
 - 3.3.1 กรรมการ ผู้บริหาร ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ผู้มีอำนาจควบคุม หรือบุคคลที่จะได้รับการเสนอให้เป็นกรรมการหรือ ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัทจดทะเบียนหรือบริษัทย่อย รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องและญาติสนิทของบุคคล ดังกล่าว
 - 3.3.2 นิติบุคคลใดๆ ที่มีผู้ถือหุ้นใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมเป็นบุคคลดังต่อไปนี้ของบริษัทจดทะเบียนหรือบริษัทย่อย
 - (ก) กรรมการ
 - (ข) ผู้บริหาร
 - (ค) ผู้ถือหุ้นรายใหญ่
 - (ง) ผู้มีอำนาจควบคุม
 - (จ) บุคคลที่จะได้รับการเสนอให้เป็นกรรมการหรือผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจควบคุม
 - (ฉ) ผู้ที่เกี่ยวข้องและญาติสนิทของบุคคลตาม (ก) ถึง (จ)
 - 3.3.3 บุคคลใดๆ ที่โดยพฤติการณ์บ่งชี้ได้ว่าเป็นผู้ทำการแทนหรืออยู่ภายใต้อิทธิพลของบุคคลตาม (1) ถึง (2) ต่อการ ตัดสินใจ การกำหนดนโยบาย การจัดการ หรือการดำเนินงานอย่างมีนัยสำคัญ หรือบุคคลอื่นที่ตลาดหลักทรัพย์เห็น ว่ามีพฤติการณ์ทำนองเดียวกัน
 - 3.3.4 กรรมการของนิติบุคคลที่มีอำนาจควบคุมกิจการของบริษัท
 - 3.3.5 คู่สมรส บุตรหรือบุตรบุญธรรมที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของกรรมการตาม (4)
 - 3.3.6 นิติบุคคลที่บุคคลตาม (4) หรือ (5) มีอำนาจควบคุมกิจการ
 - 3.3.7 บุคคลใดที่กระทำการด้วยความเข้าใจหรือความตกลงว่า หากบริษัททำธุรกรรมที่ให้ประโยชน์ทางการเงินแก่บุคคล ดังกล่าว บุคคลดังต่อไปนี้ คือกรรมการ ผู้บริหาร บุคคลที่มีอำนาจควบคุมกิจการ กรรมการของนิติบุคคลที่มีอำนาจ ควบคุมกิจการบริษัท คู่สมรสและบุตรของบุคคลดังกล่าว จะได้รับประโยชน์ทางการเงินด้วย (Nominee)
- 3.2 “ผู้ที่เกี่ยวข้อง” หมายความว่า
 - 3.2.1 คู่สมรส
 - 3.2.2 บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ
 - 3.2.3 ห้างหุ้นส่วนสามัญที่บุคคลที่เกี่ยวข้องกัน รวมถึง (ก) หรือ (ข) เป็นหุ้นส่วน
 - 3.2.4 ห้างหุ้นส่วนจำกัดที่บุคคลที่เกี่ยวข้องกัน รวมถึง (1) หรือ (2) เป็นหุ้นส่วนไม่จำกัดความรับผิด หรือจำกัดความรับ ผิดรวมกันเกินกว่า 30%
 - 3.2.5 บริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัดที่บุคคลที่เกี่ยวข้องกัน รวมถึง (1) หรือ (2) หรือ (3) หรือ (4) ถือหุ้นรวมกันเกิน กว่า 30%
 - 3.2.6 บริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนที่บุคคลที่เกี่ยวข้องกัน รวมถึง รวมถึง (1) หรือ (2) หรือ (3) หรือ (4) หรือ (5) ถือหุ้น รวมกันเกินกว่า 30%

- 3.2.7 นิติบุคคลตามมาตรา 246 และ 247 แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (รวมทั้งที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม) ที่มีอำนาจจัดการในฐานะเป็นผู้แทนของนิติบุคคล
- 3.3 “ญาติสนิท” หมายความว่า บุคคลที่มีความสัมพันธ์ทางสายโลหิตหรือโดยการจดทะเบียนตามกฎหมาย ได้แก่ บิดา มารดา คู่สมรส พี่น้อง บุตรและคู่สมรสของบุตร

4. บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ

4.1 ฝ่ายจัดการ

- 4.1.1 ในกรณีที่เป็นการทำรายการที่เกี่ยวข้องกันหรือระหว่างกันที่มีขนาดเล็ก และเป็นรายการที่มีเงื่อนไขการค้ำปกติ ฝ่ายจัดการจะเป็นผู้พิจารณาตัดสินใจ
- 4.1.2 รายการขนาดเล็ก คือ รายการที่มีมูลค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1 ล้านบาท หรือ น้อยกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 0.03 ของสินทรัพย์ที่มีตัวตนสุทธิแล้วแต่จำนวนใดจะสูงกว่า
- 4.1.3 รายการที่เกี่ยวข้องกันที่อยู่ภายใต้อำนาจอนุมัติของฝ่ายจัดการ ในกรณีที่เป็นการทำรายการที่เกี่ยวข้องกันที่อยู่ภายใต้อำนาจอนุมัติของฝ่ายจัดการ ฝ่ายจัดการจะเป็นผู้พิจารณาตัดสินใจ บุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น ฝ่ายบัญชี ฝ่ายปฏิบัติการ หรือผู้บริหารที่เกี่ยวข้องมีหน้าที่รับผิดชอบในการพิจารณาทำรายการต่าง ๆ ตามขั้นตอนการขออนุมัติในระเบียบปฏิบัติ และตามอำนาจดำเนินการของบริษัท ซึ่งภายหลังจากที่ฝ่ายจัดการพิจารณาอนุมัติแล้ว จะต้องนำเสนอเพื่อให้คณะกรรมการตรวจสอบสอบทานความสมเหตุสมผลของรายการ และเปิดเผยการทำรายการไว้ในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี และรายงานประจำปีของบริษัทด้วย

4.2 คณะกรรมการบริหาร

- 4.2.1 ในกรณีที่เป็นการทำรายการที่เกี่ยวข้องกันที่มีขนาดกลางและขนาดใหญ่ ที่เป็นรายการที่มีเงื่อนไขการค้ำปกติ คณะกรรมการบริหารจะเป็นผู้พิจารณาตัดสินใจ
- 4.2.2 รายการขนาดกลาง คือ รายการที่มีมูลค่ามากกว่า 1 ล้านบาทแต่น้อยกว่า 20 ล้านบาท หรือมากกว่าร้อยละ 0.03 แต่ต่ำกว่าร้อยละ 3 ของสินทรัพย์ที่มีตัวตนสุทธิ แล้วแต่จำนวนใดจะสูงกว่า
- 4.2.3 รายการที่เกี่ยวข้องกันที่อยู่ภายใต้อำนาจอนุมัติของคณะกรรมการบริหาร ในกรณีที่เป็นการทำรายการที่เกี่ยวข้องกันที่อยู่ภายใต้อำนาจอนุมัติของคณะกรรมการบริหาร ให้ฝ่ายที่เป็นต้นเรื่องนำเสนอรายละเอียด ความจำเป็น และความสมเหตุสมผลของรายการนำเสนอต่อคณะกรรมการบริหาร เพื่อขออนุมัติเข้าทำรายการ ซึ่งภายหลังจากที่คณะกรรมการบริหารพิจารณาอนุมัติแล้ว จะต้องนำเสนอเพื่อให้คณะกรรมการตรวจสอบสอบทานความสมเหตุสมผลของรายการ และเปิดเผยการทำรายการไว้ในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี และรายงานประจำปีของบริษัทด้วย

4.3 คณะกรรมการบริษัท

- 4.3.1 รายการที่เกี่ยวข้องกันที่มีขนาดเล็ก และขนาดกลาง ที่ไม่เป็นไปตามเงื่อนไขการค้ำปกติ คณะกรรมการบริษัทจะเป็นผู้พิจารณาตัดสินใจ
- 4.3.2 รายการที่เกี่ยวข้องกันที่อยู่ภายใต้อำนาจอนุมัติของคณะกรรมการบริษัท เมื่อมีการทำรายการที่เกี่ยวข้องกัน ที่เป็นรายการขนาดเล็ก และขนาดกลางที่ไม่เป็นไปตามเงื่อนไขการค้ำปกติ ซึ่งอยู่ภายใต้อำนาจอนุมัติของคณะกรรมการบริษัท ฝ่ายที่เป็นต้นเรื่องต้องนำเสนอรายละเอียด ความจำเป็น และความสมเหตุสมผลของรายการ เพื่อขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจสอบก่อนนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่อเข้าทำรายการ มีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้
- หน่วยงานต้นเรื่องสรุปรายละเอียดในการทำรายการ และจัดเตรียมข้อมูลที่เกี่ยวข้องทั้งหมด นำเสนอต่อกรรมการผู้จัดการ

- กรรมการผู้จัดการมอบหมายให้ส่วนตรวจสอบภายในประสานงานกับคณะกรรมการตรวจสอบเพื่อจัดเตรียมวาระในการประชุม
- ส่วนตรวจสอบภายในร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำเอกสารประกอบการประชุม โดยมีข้อสรุปที่เป็นสาระสำคัญ เพื่อให้คณะกรรมการตรวจสอบพิจารณา
- เมื่อได้มติที่ประชุมจากคณะกรรมการตรวจสอบ ให้ส่วนงานเลขานุการรวบรวมเพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่อพิจารณาอนุมัติเข้าทำรายการต่อไป
- เปิดเผยการทำรายการไว้ในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี และรายงานประจำปีของบริษัท

4.4 ผู้ถือหุ้น

- 4.4.1 รายการที่เกี่ยวข้องกันที่มีขนาดใหญ่ และไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขการกำกับดูแล ให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นเป็นผู้พิจารณาตัดสินใจทำรายการ
- 4.4.2 รายการขนาดใหญ่ คือ รายการที่มีมูลค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 20 ล้านบาท หรือ มากกว่าร้อยละ 3 ของสินทรัพย์ที่มีตัวตนสุทธิ แล้วแต่จำนวนใดจะสูงกว่า
- 4.4.3 รายการที่เกี่ยวข้องกันที่อยู่ภายใต้อำนาจอนุมัติของผู้ถือหุ้น ในกรณีที่เป็นการทำรายการที่เกี่ยวข้องกันที่อยู่ภายใต้อำนาจอนุมัติของผู้ถือหุ้น ให้ฝ่ายที่เป็นต้นเรื่องต้องนำเสนอรายละเอียด ความจำเป็น และความสมเหตุสมผลของรายการ เพื่อขอความเห็นจากคณะกรรมการตรวจสอบก่อนนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัท เพื่อขอความเห็นชอบ และนำเสนอต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณาอนุมัติการเข้าทำรายการ มีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้
 - หน่วยงานต้นเรื่องสรุปรายละเอียดในการทำรายการ และจัดเตรียมข้อมูลที่เกี่ยวข้องทั้งหมด นำเสนอต่อกรรมการผู้จัดการ
 - กรรมการผู้จัดการมอบหมายให้ส่วนตรวจสอบภายในประสานงานกับคณะกรรมการตรวจสอบเพื่อจัดเตรียมวาระในการประชุม
 - ส่วนตรวจสอบภายในร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำเอกสารประกอบการประชุม โดยมีข้อสรุปที่เป็นสาระสำคัญ เพื่อให้คณะกรรมการตรวจสอบพิจารณา
 - เมื่อได้มติที่ประชุมจากคณะกรรมการตรวจสอบ ให้ส่วนงานเลขานุการรวบรวมเพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบการเข้าทำรายการต่อไป
 - เมื่อได้มติที่ประชุมจากคณะกรรมการบริษัท ให้ส่วนงานเลขานุการจัดเตรียมเอกสารเพื่อจัดประชุมและขออนุมัติการทำรายการจากผู้ถือหุ้น โดยจะต้องมีข้อมูลประกอบให้เพียงพอต่อการตัดสินใจ และจะต้องแสดงรายชื่อและจำนวนหุ้นของบุคคลที่เกี่ยวข้องกันที่ไม่มีสิทธิออกเสียงด้วย
 - เปิดเผยการทำรายการไว้ในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี และรายงานประจำปีของบริษัท

5. ข้อกำหนดเฉพาะ

5.1 ข้อกำหนดที่ควรพิจารณา

- 5.1.1 เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องทำรายการกับบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกัน หรือหน่วยงานที่มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์
- 5.1.2 ความสมเหตุสมผลทางด้านราคา และเงื่อนไขทางการค้าเมื่อเปรียบเทียบกับการทำรายการกับบริษัทอื่น
- 5.1.3 ความเห็นของผู้ประเมินอิสระ หรือที่ปรึกษาทางการเงินเป็นอย่างไร
- 5.1.4 บริษัทมีมาตรการอย่างไรในการจะปฏิบัติให้ถูกต้องตามข้อกำหนด และกฎระเบียบ

- 5.1.5 บริษัทมีการปรับปรุงข้อมูลเกี่ยวกับสัดส่วนการถือหุ้น กรรมการ และข้อมูลสำคัญของบริษัทย่อยและบริษัทในเครือให้เป็นปัจจุบันหรือไม่ อย่างไร
- 5.2 ข้อกำหนดการทำรายการระหว่างกันของบริษัท
- 5.2.1 การพิจารณาทำรายการระหว่างกัน บริษัทและบริษัทย่อยได้กำหนดนโยบายในการทำรายการระหว่างกันให้มีเงื่อนไขต่างๆ เป็นไปตามลักษณะการค้าและการค้าปลีกเช่นเดียวกับลูกค้าทั่วไป และเป็นไปตามกระบวนการปกติของบริษัท โดยมีราคาตลาดและเงื่อนไขรายการต่างๆ ไว้อย่างชัดเจน เพื่อสนับสนุนการดำเนินกิจการ ซึ่งต้องเป็นธรรม สมเหตุสมผล และก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่บริษัท อีกทั้งสามารถเปรียบเทียบได้กับราคาที่เกิดขึ้นกับบุคคลภายนอก และไม่ก่อให้เกิดการถ่ายเทผลประโยชน์
- 5.2.2 กรณีที่ไม่มีราคาคงกล่าว บริษัทและบริษัทย่อยจะพิจารณาเปรียบเทียบราคาสินค้า หรือบริการกับราคาภายนอกภายใต้เงื่อนไขที่เหมือนหรือคล้ายคลึงกัน
- 5.2.3 บริษัทอาจใช้ประโยชน์จากรายงานของผู้ประเมินอิสระซึ่งแต่งตั้งโดยบริษัท หรือบริษัทในกลุ่มมาทำการเปรียบเทียบราคาสำหรับรายการระหว่างกันที่สำคัญ เพื่อให้มั่นใจว่าราคาคงกล่าวสมเหตุสมผล และเพื่อประโยชน์สูงสุดของกลุ่มบริษัท
- 5.2.4 การทำรายการระหว่างกันที่มีข้อตกลงทางการค้าที่มีเงื่อนไขการค้าโดยทั่วไป ระหว่างบริษัทและบริษัทย่อยกับกรรมการ ผู้บริหาร หรือบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องได้รับอนุมัติเป็นหลักการจากคณะกรรมการบริษัทให้ฝ่ายจัดการสามารถอนุมัติการทำธุรกรรมดังกล่าวได้หากรายการดังกล่าวไม่มีข้อตกลงทางการค้าในลักษณะเดียวกับที่วิญญูชนพึงกระทำกับคู่สัญญาทั่วไปในสถานการณ์เดียวกัน ด้วยอำนาจต่อรองทางการค้าที่ปราศจากอิทธิพลในการที่ดินมีสถานะเป็นกรรมการ ผู้บริหาร หรือบุคคลที่มีความเกี่ยวข้อง โดยฝ่ายบริหารจะต้องจัดทำรายงานสรุปการทำรายการระหว่างกันกับกรรมการ ผู้บริหาร หรือบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องเพื่อรายงานในการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบและคณะกรรมการบริษัททุกไตรมาส
- 5.2.5 การทำรายการระหว่างกันหรือรายการที่เกี่ยวข้องกันที่บริษัทและบริษัทย่อยหรือกรรมการ หรือผู้บริหารระดับสูงของบริษัทมีผลประโยชน์เกี่ยวข้องที่ไม่ใช่การค้าตามปกติ หรือมีเงื่อนไขทางการค้าแตกต่างจากการทำรายการกับลูกค้าทั่วไป หรือบุคคลภายนอก จะต้องถูกพิจารณาและให้ความเห็นโดยคณะกรรมการตรวจสอบก่อนนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัท และ/หรือที่ประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณาอนุมัติต่อไป ทั้งนี้ บริษัทและบริษัทย่อยมีนโยบายที่จะปฏิบัติให้ชัดเจน เป็นธรรม และไม่ก่อให้เกิดการถ่ายเทผลประโยชน์เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คณะกรรมการกำกับตลาดทุน และสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ รวมถึงการปฏิบัติตามข้อกำหนดเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลการทำรายการที่เกี่ยวข้องกันและการได้มาหรือจำหน่ายไปซึ่งสินทรัพย์ ทั้งนี้บริษัทและบริษัทย่อยจะดำเนินการให้มีการอนุมัติตามขั้นตอนการอนุมัติการทำรายการระหว่างกัน โดยบุคคลที่มีส่วนเสียหรืออาจมีความขัดแย้งจะต้องไม่มีส่วนในการพิจารณาอนุมัติ ซึ่งคณะกรรมการตรวจสอบจะเป็นผู้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการเข้าทำรายการในด้านความจำเป็น ความสมเหตุสมผล และความเหมาะสมด้านราคาของรายการดังกล่าว โดยจะนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัท และ/หรือ ที่ประชุมผู้ถือหุ้น ตามแต่กรณี เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบในการพิจารณาเพื่ออนุมัติการเข้าทำรายการดังกล่าว ในกรณีที่คณะกรรมการตรวจสอบไม่มีความชำนาญในการพิจารณารายการระหว่างกันที่เกิดขึ้นนั้น บริษัทและบริษัทย่อยจะจัดให้มีบุคคลที่มีความรู้ความชำนาญพิเศษ เช่น ผู้สอบบัญชี หรือผู้ประเมินราคาทรัพย์สินที่มีความเป็นอิสระ เป็นผู้ให้ความเห็นเกี่ยวกับรายการระหว่างกัน โดยความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบหรือบุคคลที่มีความรู้ความชำนาญพิเศษ จะถูกนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจของคณะกรรมการบริษัทและบริษัทย่อย หรือผู้ถือหุ้น แล้วแต่กรณี เพื่อให้มีความมั่นใจ

ว่าการเข้าทำรายการดังกล่าวจะไม่เป็นการชักย้าย หรือถ่ายเทผลประโยชน์ระหว่างบริษัทหรือบริษัทย่อยหรือบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งของบริษัทหรือบริษัทย่อย แต่เป็นการทำรายการที่บริษัทได้คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของผู้ถือหุ้น

- 5.2.6 หากบริษัทมีรายการระหว่างกันหรือรายการที่เกี่ยวข้องกันอื่นๆ ที่เข้าข่ายตามข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย บริษัทต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดดังกล่าวอย่างเคร่งครัด
- 5.2.7 บริษัทต้องเปิดเผยข้อมูลการทำรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ หรือรายการที่เกี่ยวข้องกัน หรือรายการระหว่างกัน ตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์กำหนด โดยเปิดเผยไว้ในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) และรายงานประจำปี หรือแบบรายงานอื่นใด ตามแต่กรณี และมีการเปิดเผยข้อมูลรายการที่เกี่ยวข้องกันต่อตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตามหลักเกณฑ์ของตลาดหลักทรัพย์ ตลอดจนรายการที่เกี่ยวข้องกันกับบริษัท ตามหลักเกณฑ์มาตรฐานการบัญชี
- 5.2.8 ให้มีการสอบทานการทำรายการที่เกี่ยวข้องกันตามแผนงานตรวจสอบโดยส่วนงานตรวจสอบภายใน ซึ่งต้องรายงานต่อคณะกรรมการตรวจสอบ และมีมาตรการควบคุม ตรวจสอบ ดูแลให้มีการสุ่มสอบทานการทำรายการจริง ถูกต้องตรงตามสัญญาหรือนโยบาย หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้
- 5.3 ข้อกำหนดการพิจารณารายการที่เป็นปกติการค้า
 - 5.3.1 ลักษณะรายการเป็นการดำเนินธุรกิจตามปกติหรือไม่
ถ้ารายการนั้นเกิดขึ้นเนื่องจากการดำเนินงานตามปกติก็จะปฏิบัติตามขั้นตอนของการดำเนินงานตามปกติ เช่นเดียวกับที่ปฏิบัติกับรายอื่นๆ รายการระหว่างกันดังกล่าวเป็นไปตามธุรกิจปกติของบริษัทและบริษัทย่อย และมีความสมเหตุสมผลของการทำรายการ เพื่อสนับสนุนธุรกิจปกติ และเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อบริษัทและบริษัทย่อย โดยมีเงื่อนไขทางการค้าไม่แตกต่างจากการทำรายการกับลูกค้าทั่วไป หรือบุคคลภายนอก
 - 5.3.2 ราคาและเงื่อนไขการทำรายการเป็นธรรมหรือไม่
หากเปรียบเทียบกับการทำรายการกับบุคคลภายนอกที่ไม่เกี่ยวข้องแล้ว จะได้ว่าราคาหรือเงื่อนไขที่ดีกว่านี้หรือไม่
- 5.4 ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ - การพิจารณาราคาตามเงื่อนไขทางการค้าโดยทั่วไป
 - 5.4.1 รายการที่เป็นไปตามเงื่อนไขการค้าโดยทั่วไป คือเงื่อนไขการค้าที่มีราคาและเงื่อนไขที่เป็นธรรมและไม่ก่อให้เกิดการถ่ายเทผลประโยชน์ โดย
 - เป็นราคาและเงื่อนไขที่บริษัทจดทะเบียนหรือบริษัทย่อยได้รับ หรือให้กับบุคคลทั่วไป
 - เป็นราคาและเงื่อนไขที่บุคคลที่เกี่ยวข้องกันให้กับบุคคลทั่วไป
 - เป็นราคาและเงื่อนไขที่บริษัทจดทะเบียนสามารถแสดงได้ว่าผู้ประกอบการธุรกิจลักษณะทำนองเดียวกันให้กับบุคคลทั่วไป
 - 5.4.2 บริษัทและบริษัทย่อยจะดำเนินการขออนุมัติในหลักการเกี่ยวกับข้อตกลงทางการค้าที่มีเงื่อนไขการค้าโดยทั่วไปในการทำธุรกรรมระหว่างบริษัท กับกรรมการ ผู้บริหาร หรือบุคคลที่มีความเกี่ยวข้อง ให้ฝ่ายจัดการสามารถอนุมัติการทำธุรกรรมดังกล่าว หากธุรกรรมเหล่านั้นมีข้อตกลงทางการค้าในลักษณะเดียวกับที่วิญญูชนจะพึงกระทำกับคู่สัญญาทั่วไปในสถานการณ์เดียวกัน ด้วยอำนาจต่อรองทางการค้าที่ปราศจากอิทธิพลในการที่ตนมีสถานะเป็นกรรมการ ผู้บริหาร หรือบุคคลที่มีความเกี่ยวข้อง ทั้งนี้ บริษัทและบริษัทย่อยจะจัดทำรายงานสรุปการทำธุรกรรมเพื่อรายงานในการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบทุกไตรมาส

5.5 นโยบายหรือแนวโน้การทำรายการระหว่างกันในอนาคต

บริษัทและบริษัทย่อยอาจมีการเข้าทำรายการระหว่างกันกับบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ในอนาคต โดยหากเป็นรายการระหว่างกันที่เป็นรายการธุรกิจปกติและรายการสนับสนุนธุรกิจปกติซึ่งมีเงื่อนไขทางการค้าโดยทั่วไป บริษัทและบริษัทย่อยจะดำเนินการตามมาตรการควบคุมการทำรายการระหว่างกันที่ระบุไว้ข้างต้นก่อนเข้าทำรายการ กล่าวคือ เป็นไปตามหลักการที่คณะกรรมการบริษัทและบริษัทย่อยอนุมัติไว้แล้วตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 (รวมทั้งที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม) และให้ปฏิบัติตามสัญญาที่ตกลงร่วมกันอย่างเคร่งครัด พร้อมทั้งกำหนดราคาและเงื่อนไขรายการต่างๆ ให้ชัดเจน เป็นธรรม และไม่ก่อให้เกิดการถ่ายเทประโยชน์

ในกรณีที่มีการทำรายการระหว่างกันในอนาคต บริษัทและบริษัทย่อยจะดำเนินการตามมาตรการการอนุมัติรายการระหว่างกันดังที่กล่าวไว้แล้วข้างต้น ทั้งนี้ หากมีรายการระหว่างกันที่จำเป็นต้องได้รับความเห็นจากคณะกรรมการตรวจสอบตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเรื่องรายการที่เกี่ยวข้องกัน บริษัทและบริษัทย่อยจะดำเนินการให้คณะกรรมการตรวจสอบให้ความเห็นเกี่ยวกับความจำเป็นและความเหมาะสมของรายการระหว่างกันนั้น ในกรณีที่คณะกรรมการตรวจสอบไม่มีความชำนาญในการพิจารณารายการระหว่างกันที่อาจเกิดขึ้น บริษัทและบริษัทย่อยจะให้ผู้เชี่ยวชาญอิสระหรือผู้สอบบัญชีของบริษัทและบริษัทย่อยเป็นผู้ให้ความเห็นเกี่ยวกับรายการระหว่างกันดังกล่าวเพื่อนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจของคณะกรรมการบริษัท คณะกรรมการตรวจสอบ หรือผู้ถือหุ้นของบริษัทและบริษัทย่อยตามแต่กรณี เพื่อให้มีความมั่นใจว่าการเข้าทำรายการดังกล่าวจะไม่เป็นการโยกย้ายหรือถ่ายเทผลประโยชน์ระหว่างบริษัท แต่เป็นการทำรายการที่บริษัทได้คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของผู้ถือหุ้นทุกราย โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ถือหุ้นรายย่อยเป็นสำคัญ ทั้งนี้ บริษัทและบริษัทย่อยจะเปิดเผยรายการระหว่างกันไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินที่ได้รับการตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชีของบริษัท

6. บทลงโทษ

ผู้ที่ฝ่าฝืนการปฏิบัติตามนโยบายฉบับนี้จะถูกลงโทษทางวินัยตามกฎหมายข้อบังคับของบริษัท และอาจมีความผิดตามกฎหมาย กฎเกณฑ์ หรือข้อกำหนดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง หากการกระทำดังกล่าวขัดต่อกฎหมาย กฎเกณฑ์ หรือข้อกำหนดนั้นๆ

นโยบายการทำรายการระหว่างกันและหลักการเกี่ยวกับข้อตกลงทางการค้าที่มีเงื่อนไขทางการค้าโดยทั่วไป ในการทำธุรกรรมระหว่างบริษัทและบริษัทย่อยกับกรรมการ ผู้บริหาร หรือบุคคลที่มีความเกี่ยวข้อง ของบริษัทฉบับนี้ให้เริ่มบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 7 พฤศจิกายน 2559

จึงประกาศมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติโดยทั่วกัน

(คุณรินทร์ภัส พงษ์วิทย์ภานุ)

วันที่ / /

กรรมการบริษัท

(คุณหฤทัย พงษ์วิทย์ภานุ)

วันที่ / /

กรรมการบริษัท

(คุณทวีศักดิ์ พงษ์วิทย์ภานุ)

วันที่ / /

ประธานบริษัท